

**UCHWAŁA NR XXXI/250/21
RADY MIEJSKIEJ ALEKSANDROWA KUJAWSKIEGO**

z dnia 15 marca 2021 r.

w sprawie przyjęcia Miejskiego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Miasta Aleksandrowa Kujawskiego na lata 2021 - 2024

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2020 r. poz. 713, z późn. zm.) oraz art. 6 ust. 1, ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2020 r. poz. 218, z późn. zm.) Rada Miejska Aleksandrowa Kujawskiego uchwala co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Miejski Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w rodzinie dla Miasta Aleksandrowa Kujawskiego na lata 2021 - 2024 w następstwie czego Program otrzymuje brzmienie jak załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta Aleksandrowa Kujawskiego.

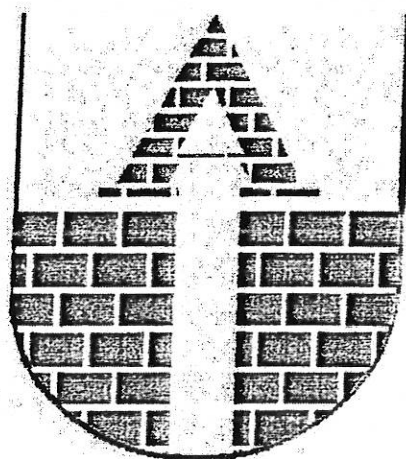
§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia z mocą obowiązującą od 1 stycznia 2021 r.

Przewodnicząca Rady
Miejskiej

Lidia Kulpa

**MIEJSKI PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE ORAZ
OCHRONY OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE DLA
MIASTA ALEKSANDROWA KUJAWSKIEGO NA LATA 2021 - 2024**

**URZĄD MIEJSKI W ALEKSANDROWIE KUJAWSKIM
ul. SŁOWACKIEGO 8, 87-700 ALEKSANDRÓW KUJAWSKI**

Niniejszy program jest kontynuacją programów wspierania rodziny w Gminie Miejskiej Aleksandrów Kujawski do roku 2020.

I TEORETYCZNE PODSTAWY ZJAWISKA PRZEMOCY DOMOWEJ

1. Przez pojęcie przemocy w rodzinie należy rozumieć jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste osób w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą (art.2 pkt 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2020 poz. 218 , z późn. zm.). Zgodnie z tą ustawą na władzach publicznych spoczywa obowiązek zapewnienia wszystkim obywatelom równego traktowania i poszanowania ich praw i wolności (preambuła ustawy).
2. Przemoc w rodzinie nie jest zdarzeniem jednorazowym. Jej powstanie powoduje cykliczne powtarzanie się. W cyklu przemocy wobec bliskich obserwuje się trzy kolejno następujące po sobie fazy:
  - 2.1. **Faza narastającego napięcia** - początkiem cyklu jest wyczuwalny wzrost napięcia, narastające sytuacje konfliktowe, których przyczyny mogą tkwić poza rodziną, czasem są to błahostki, drobne nieporozumienia powodujące dalszy wzrost napięcia.
Zaczyna pojawiać się agresja.
  - 2.2. **Faza ostrej przemocy** - następuje wybuch agresji, sprawca przemienia się w kata, może dokonać strasznych czynów, nie zwracając uwagi na krzywdę innych. W tej fazie najczęściej występuje interwencja. Ofiary w afekcie decydują się wezwać pomoc lub złożyć skargę.
  - 2.3. **Faza miodowego miesiąca** - to czas skruchy i okazywania miłości. Sprawca zaczyna dostrzegać to, co się wydarzyło. Próbuje załagodzić sytuację, przeprasza, obiecuje poprawę, staje się uczynny i miły. Pozwala ofiarom uwierzyć, że teraz będzie inaczej, że to się więcej nie powtórzy. Ofiary zaś wierzą wbrew zdrowemu rozsądkowi, bo w głębi serca tego właśnie pragną. I nawet jeśli przed chwilą były

gotowe uciec, teraz zostają. Sprawca nie jest w stanie długo pełnić takiej roli, z jakiegoś powodu znowu narasta napięcie i wszystko zaczyna się powtarzać.

Przemoc w rodzinie jest poważnym, problemem o dużej szkodliwości społecznej, który stanowi jedno z podstawowych zagrożeń dla rodziny i jej członków. Polega na jednorazowym lub powtarzającym się umyślnym działaniu lub zaniechaniu naruszającym prawa lub dobra osobiste osoby najbliższej, a także innych osób zamieszkujących wspólnie lub wspólnie gospodarujących, w szczególności narażającym te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszającym ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodującym szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym oraz wywołującym cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą.

Najczęściej ofiarami przemocy w rodzinie są kobiety i dzieci, nierzadko osoby starsze i niepełnosprawne, czasami mężczyźni. Zjawisko to występuje we wszystkich grupach społecznych niezależnie od poziomu wykształcenia czy sytuacji materialnej. Przemoc jest demonstracją siły i chęcią przejęcia kontroli nad drugą osobą, powoduje u ofiary niską samoocenę, poczucie bezsilności i bezradności, ciągły niepokój, depresję oraz choroby związane ze stresem. Dla dzieci doznających lub będących świadkami przemocy jej skutki są nieodwracalne i mogą objawiać się dopiero w życiu dorosłym. Wyodrębnia się kilka rodzajów przemocy, które mają swoje charakterystyczne wyznaczniki, ale też wiele elementów wspólnych. Jedną z nich jest **przemoc fizyczna**, która obejmuje wszelkiego rodzaju bezpośrednie działania z użyciem siły, tj. popychanie, odpychanie, obezwładnianie, przytrzymywanie, policzkowanie, szczypanie, kopanie, duszenie, bicie otwartą ręką i pięściami, bicie przedmiotami, ciskanie w kogoś przedmiotami, parzenie, polewanie substancjami żrącymi, użycie broni, porzucanie w niebezpiecznej okolicy, nieudzielenie koniecznej pomocy itp. Następnym rodzajem przemocy jest **przemoc psychiczna**, która odznacza się sprawowaniem przez sprawcę kontroli nad ofiarą i przyjmuje formę wyśmiewania poglądów, religii, pochodzenia, narzucania własnych poglądów, karania poprzez odmowę uczuć, zainteresowania, szacunku, stałą krytykę, wmawiania choroby

psychicznej, izolację społeczną (kontrolowanie i ograniczanie kontaktów z innymi osobami), domagania się posłuszeństwa, ograniczania snu i pożywienia, degradacji werbalnej (wyzywanie, poniżanie, upokarzanie, zawstydzanie), stosowania gróźb itp.

Kolejnym rodzajem przemocy jest **przemoc seksualna**, która polega na wymuszaniu pożycia seksualnego, nieakceptowanych pieszczot i praktyk seksualnych, seksu z osobami trzecimi, sadystycznych form współżycia seksualnego oraz demonstrowaniu zazdrości i krytyce zachowań seksualnych.

Innym rodzajem przemocy jest **przemoc ekonomiczna**, która obejmuje działania mające na celu całkowite uzależnienie finansowe ofiary od sprawcy, odbieranie zarobionych pieniędzy, uniemożliwianie podjęcia pracy zarobkowej, niezaspokajanie podstawowych, materialnych potrzeb rodziny. Rodzajem przemocy jest również **zaniedbywanie**, które wiąże się z niezaspokajaniem podstawowych potrzeb emocjonalnych i fizycznych, odrzuceniem emocjonalnym.

Przemoc dzieli się również na gorącą, czyli taką, która naładowana jest furją, złością, gniewem, jest pełna ekspresji oraz przemoc chłodną, która stosowana jest bez gniewu, z premedytacją, jest uporządkowana, mogą jej przyświecać pozytywne cele, tj. przekonania, filozofia, wiara itp.

II. PODSTAWY PRAWNE

Zapisy programu są spójne z aktami ustawodawstwa krajowego i lokalnego takimi jak:

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 02 kwietnia 1997 roku. Rozdział drugi pt. "Wolność, Prawa i Obowiązki Człowieka i Obywatela" reguluje zasady zapewniające każdemu nietykalność osobistą i cielesną oraz stawia na ich straży władze publiczne przyznając obywatelowi prawo żądania od organów władzy publicznej szczególnej ochrony dziecka przed przemocą, okrucieństwem, wyzyskiem i demoralizacją,
- Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie ,

- Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej
- Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii
- Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty
- Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Aleksandrowa Kujawskiego na lata 2018 – 2023

Według polskich regulacji prawnych przemoc wobec najbliższych jest przestępstwem ściganym z urzędu (art. 207 k.k.). Wszystkie instytucje państwowe i samorządowe, które w związku ze swoją działalnością dowiedziały się o popełnieniu przestępstwa ściganego z urzędu są zobowiązane niezwłocznie poinformować o tym prokuraturę lub Policję. Zaniechanie tego obowiązku może skutkować odpowiedzialnością karną. Każdy, kto poweźmie informację o popełnieniu przestępstwa ściganego z urzędu ma społeczny obowiązek zawiadomić o tym prokuratora lub Policję.

Miejski Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Miasta Aleksandrowa Kujawskiego na lata 2021– 2024 wpisuje się w Krajowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i stanowić będzie integralną część Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Aleksandrowa Kujawskiego, w której wspieranie rodziny w wypełnianiu jej funkcji jest jednym z kluczowych celów.

III INFORMACJE OGÓLNE O GMINIE MIEJSKIEJ ALEKSANDRÓW KUJAWSKI

Aleksandrów Kujawski jest miastem położonym w środkowej części województwa kujawsko – pomorskiego, w powiecie aleksandrowskim. Zajmuje powierzchnię 7,23 km², co stanowi 1,51% powierzchni powiatu. Stan ludności na dzień 31 grudnia 2020 r. wynosił 11.773 osoby, w tym 6.228 osób stanowiły kobiety, natomiast 5.545 osób stanowili mężczyźni. Liczba osób w wieku produkcyjnym to 7.368 osób (18-64 lat), natomiast liczba osób w wieku poprodukcyjnym wynosiła 2.237 osób (65 lat i więcej).

Na terenie miasta funkcjonują 2 żłobki w tym jeden samorządowy, sześć przedszkoli w tym jedno samorządowe, cztery szkoły podstawowe oraz trzy szkoły systemu nauczania ponadpodstawowego.

Działalność kulturalna w Gminie skupia się wokół Miejskiego Centrum Kultury. Uprawianiu sportu i rozwojowi kultury fizycznej w mieście sprzyja infrastruktura sportowa obejmująca między innymi dwa boiska „Orlik”, szkolne sale gimnastyczne, boisko wielofunkcyjne, stadion sportowy oraz place zabaw położone w różnych częściach miasta .

W mieście funkcjonuje Powiatowy Szpital, trzy przychodnie lekarskie i pięć aptek.

Głównymi realizatorami polityki społecznej Państwa w naszym mieście są: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Środowiskowy Dom Samopomocy oraz Warsztat Terapii Zajęciowej.

Nad bezpieczeństwem publicznym czuwa Komenda Powiatowa Policji w Aleksandrowie Kujawskim oraz powołana w roku 2021 Straż Miejska.

IV. DIAGNOZA ZJAWISKA PRZEMOCY W RODZINIE

Tabela 1 Interwencje domowe policji.

Interwencje:	Liczba interwencji w roku			
	2020	2019	2018	2017
Interwencje domowe:	27	38	Brak danych	Brak danych
Przemoc w rodzinie	27	38	Brak danych	Brak danych
Procedura "Niebieskiej Karty"	27	38	Brak danych	Brak danych

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych uzyskanych z Komendy Powiatowej Policji w Aleksandrowie Kujawskim.

W trakcie interwencji powzięto podejrzenia popełnienia przestępstwa z art. 207 Kodeksu Karnego, tj. znęcania się, w wyniku których wszczęto postępowania karne. Szczegółowe dane odnośnie wszczętych postępowań przedstawia tabela 2.

Tabela 2 Wszczęte postępowania.

Wszczęte postępowania	Rok			
	2020	2019	2018	2017
w związku z art. 207 KK				
Wszczęcie sprawy	10	10	10	22
Wniesienie aktu oskarżenia	6	4	4	11

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Komendy Powiatowej Policji w Aleksandrowie Kujawskim.

W rejestrach Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych figurują osoby zgłoszone przez członków rodziny, pracowników socjalnych, Policję i inne osoby celem rozpoczęcia procedury zobowiązania do leczenia uzależnienia od alkoholu. Na podstawie analizy dokumentów Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych ustalono, iż pojawiają się informacje dotyczące wszczynania awantur, używania siły fizycznej, wyzwisk, popychania i szarpania oraz wyganiania innych członków rodziny przez osoby zgłaszane do leczenia.

W skład Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wchodzi 8 osób. W ramach działania MKRPA powołany jest Zespół Motywacyjno - Interwencyjny, w którego skład wchodzi min.: pracownik socjalny, pedagog, kurator, Radni Rady Miejskiej.

Na wniosek członków rodzin, Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej i Sądu Rejonowego w Aleksandrowie Kujawskim prowadzone są rozmowy motywujące do leczenia uzależnienia.

Osobom uzależnionym oraz współuzależnionym wskazuje się możliwość współpracy z terapeutą uzależnień i podejmowania leczenia: w Miejskim Centrum Uzależnień działającym przy Miejskim Centrum Kultury, oraz na oddziale psychiatryczno-obszaryjnym miejscowego szpitala.

Osobom uzależnionym, udzielana jest pomoc profilaktyczna i terapeutyczna. W razie konieczności umieszcza się także w zakładach zamkniętych leczenia odwykowego.

Tabela 3 Działania Zespołu Motywacyjno - Interwencyjnego

Rok	Liczba osób wezwanych na Zespół	Liczba osób zmotywowanych do leczenia uzależnienia (zgłosili się na wezwanie)	Liczba osób, które podjęły leczenie	Skierowanie przez MKRPA na leczenie do Sądu
2020	45	12	10	2
2019	62	36	16	1
2018	45	24	12	0
2017	60	35	15	0

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych uzyskanych z Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Aleksandrowie Kujawskim

W ramach diagnozy zjawiska przemocy w rodzinie przeprowadzono badania ankietowe wśród mieszkańców Aleksandrowa Kujawskiego, w tym reprezentantów samorządu lokalnego – Burmistrza Miasta, z-cy Burmistrza Miasta, sekretarza Urzędu, radnych, pracowników Urzędu Miejskiego, członków komisji rozwiązywania problemów alkoholowych oraz zespołu interdyscyplinarnego, przedstawicieli jednostek organizacyjnych gminy m.in. placówek oświatowych, kulturalnych, pomocy społecznej, a także przedstawicieli jednostek służby zdrowia.

Badania te posłużyły m.in. określeniu skali zjawiska w gminie i form, jakie przybiera, zidentyfikowaniu przyczyn stosowania przemocy, jej ofiar i sprawców, ocenie prowadzonych

działań profilaktycznych oraz oferty pomocy świadczonej osobom dotkniętym przemocą w rodzinie, a także wskazaniu działań, które byłyby najskuteczniejsze w walce z tym problemem. Do analizy przedłożono w sumie 97 wypełnionych anonimowo ankiet.

Zapytano przedstawicieli środowiska lokalnego o znajomość przypadków przemocy w rodzinie oraz o rodzaje przemocy w rodzinie, jakie najczęściej występują w gminie, kto jest najczęściej ofiarą a kto sprawcą przemocy, a także jak ocenia się działania profilaktyczne skierowane do środowiska lokalnego oraz co należy zmienić w celu najskuteczniejszego przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Uzyskane odpowiedzi przedstawiają poniższe dane zawarte w ankietach.

**ANKIETA SŁUŻĄCA DO OPRACOWANIA MIEJSKIEGO PROGRAMU
PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE ORAZ OCHRONY OFIAR
PRZEMOCY W RODZINIE DLA MIASTA ALEKSANDROWA KUJAWSKIEGO
NA LATA 2021-2024**

1. Czy w Pani/Pana najbliższym otoczeniu występuje zjawisko przemocy w rodzinie?

1. Znam takie przypadki	33
2. Nie znam takich przypadków	26
3. Słyszałem (am) o takich przypadkach	27
4. Nie słyszałem(am) o takich przypadkach	12

2. Jakie rodzaje przemocy w rodzinie występują w gminie?

1. Przemoc psychiczna	81
2. Przemoc fizyczna	70
3. Przemoc seksualna	12
4. Przemoc ekonomiczna	20
5. Zaniedbanie	40

3. Najczęstsza przyczyna przemocy w rodzinie.

1. Uwarunkowania biologiczne- cechy osobowościowe	26
2. Choroba psychiczna	42
3. Wzorce wyniesione z domu	51

4. Brak komunikacji w rodzinie	47
5. Brak umiejętności rozwiązywania problemów w rodzinie	45
6. Negatywny wpływ środowiska	32
7. Trudna sytuacja finansowa – bezrobocie	38
8. Nałogi (alkoholizm, narkomania, hazard)	73
9. Niski poziom umiejętności wychowawczych	18
10. Konflikt międzypokoleniowy	14

4. Kto jest najczęściej ofiarą przemocy w rodzinie?

1. Kobieta	81
2. Mężczyzna	6
3. Dzieci	74
4. Osoby starsze	22
5. Osoby niepełnosprawne	20

5. Kto jest najczęstszym sprawcą przemocy w rodzinie?

1. Żona	12
2. Mąż	81
3. Ojciec	54
4. Matka	16
5. Dzieci	10
6. Partner	65
7. Partnerka	15

6. Jak Pan (i) ocenia prowadzenie w gminie działania profilaktyczne związane z przemocą w rodzinie ?

1. Bardzo dobrze	9
2. Dobrze	31
3. Dostatecznie	11
4. Niewystarczająco	12
5. Nie mam zdania	35

7. Czy oferta pomocy dla ofiar przemocy w gminie jest wystarczająca?

1. Tak	8
--------	---

2. Raczej tak	37
3. Nie	7
4. Raczej nie	10
5. Trudno powiedzieć	36

8. Czy oferta pomocy dla sprawców przemocy w gminie jest wystarczająca?

1. Tak	9
2. Raczej tak	30
3. Nie	7
4. Raczej nie	8
5. Trudno powiedzieć	39

9. Jakie kroki byłyby najskuteczniejsze w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie ?

1. Prowadzenie poradnictwa i interwencji	50
2. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i prawnej	59
3. Profilaktyka agresji i przemocy wśród dzieci i młodzieży	45
4. Umożliwienie uczestnictwa w grupach wsparcia	40
5. Zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia	39
6. Motywowanie i kierowanie sprawców przemocy do udziału w programach korekcyjno- edukacyjnych	16
7. Organizowanie kampanii społecznych (również online) poświęconych przemocy w rodzinie i jej skutkom	15
8. Inne (wymień jakie)	

regularne kontrole odpowiednich służb, zwiększanie wrażliwości społecznej poprzez edukację; dostępność psychiatry dziecięcego na terenie miasta.

Analizując dane zawarte w ankietach stwierdza się, że większość ankietowanych (łącznie 34 %) stwierdziła, że zna przypadki występowania przemocy w rodzinie w gminie bądź o nich słyszała. Odmiennego zdania było w sumie 26,8 % badanych. W opinii respondentów najczęstszymi formami przemocy jest przemoc fizyczna (72,1 %) i psychiczna (83,5 %).

Odpowiadając na następne pytanie, badani wskazywali przyczyny przemocy w rodzinie.

Zdaniem respondentów najczęstszym powodem przemocy w rodzinie są nałogi (75,2%). Wśród innych przyczyn ankietowani wymienili m.in. wzorce wyniesione z domu rodzinnego (52,5%), brak komunikacji w rodzinie (48,4%), brak umiejętności rozwiązywania problemów w rodzinie (46,3%), choroba psychiczna (43,2%), trudna sytuacja finansowa - bezrobocie (39,1%).

W kolejnych pytaniach poproszono respondentów o wskazanie ofiar i sprawców przemocy w rodzinie. Według największej grupy ankietowanych, najczęściej ofiarami przemocy w rodzinie są kobiety (83,5%) i dzieci (76,2%). Jeśli natomiast chodzi o sprawcę przemocy w rodzinie 83,5% respondentów wskazało, że tą osobą jest mąż, a odpowiednio 67% partner i 55,6% ojciec. Z danych tych wyłania się modelowy obraz przemocy w rodzinie: sprawcami przemocy są zazwyczaj mężczyźni (mężowie, ojcowie, partnerzy), a ofiarami kobiety i dzieci.

W ankiecie znalazły się również pytania pozwalające badanym ocenić działania profilaktyczne podejmowane w gminie w związku z przemocą w rodzinie oraz ofertę pomocy świadczonej osobom dotkniętym tym problemem. 11,3% badanych dostatecznie oceniło prowadzoną w gminie działalność profilaktyczną związaną z problemem przemocy w rodzinie. Jednocześnie za niewystarczającą uznało ją 12,3% ankietowanych, 36% nie potrafiło zająć stanowiska w tej sprawie. Najwięcej respondentów bo 41,2% oceniło działania profilaktyczne w mieście za bardzo dobre i dobre.

W przypadku oceny dostępnej w gminie oferty pomocy dla ofiar przemocy w rodzinie, łącznie 46,3% badanych odpowiedziało, że jest ona wystarczająca, a 37,1% nie miało zdania na ten temat.

Na równym poziomie została oceniona oferta wsparcia dla sprawców przemocy w rodzinie. Grupę 40,2% stanowili ci, którzy nie mieli zdania w tej sprawie, a odmienną opinię że oferta jest wystarczająca wyraziło również 40,2% ankietowanych.

Na koniec poproszono badanych o wskazanie działań, które byłyby najskuteczniejsze w walce z przemocą w rodzinie. Zdaniem respondentów, by skutecznie przeciwdziałać

przemocy w rodzinie, należy przede wszystkim zwiększyć dostępność pomocy terapeutycznej i prawnej (60,8%), prowadzić poradnictwo i interwencje (51,5%), prowadzić profilaktykę agresji i przemocy wśród dzieci i młodzieży (46,3%), umożliwić uczestniczenie w grupach wsparcia (41,2%), zapewnić dostępność pomocy w ośrodkach wsparcia (40,2%), motywować i kierować sprawców przemocy do udziału w programach korekcyjno - edukacyjnych (16,4%) oraz organizować kampanie społeczne poświęcone przemocy w rodzinie i jej skutkom (15,4%)

V. PROGRAM

1) CEL GŁÓWNY PROGRAMU

Ograniczenie zjawiska oraz skutków przemocy w rodzinie w mieście Aleksandrowie Kujawskim poprzez stworzenie jednolitego, profesjonalnego systemu interwencji i wsparcia dla osób zagrożonych, bądź uwikłanych w zjawisko przemocy.

Zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie są realizowane przez jednostki samorządu terytorialnego na zasadach określonych w przepisach ustawy z dnia 12 marca 2004 o pomocy społecznej (Dz. U. z 2020 r. poz. 1876, z późn. zm.) .

Gmina podejmuje działania na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w szczególności w ramach pracy w zespole interdyscyplinarnym.

1. **Celem** powołanego przez Burmistrza Miasta Aleksandrowa Kujawskiego Zespołu Interdyscyplinarnego jest szybsze i skuteczniejsze podejmowanie działań zmierzających do zapewnienia bezpieczeństwa oraz zatrzymania przemocy w rodzinie, a także planowanie i realizacja działań pomocowych w oparciu o diagnozę potrzeb.
2. **Zadania zespołu:**
  - 2.a. kompleksowa pomoc rodzinom dotkniętym zjawiskiem przemocy,
  - 2.b. wypracowanie procedur interwencji kryzysowej wobec ofiar i sprawców przemocy, oraz opracowanie adekwatnej strategii postępowania,
  - 2.c. kierowanie ofiar i sprawców przemocy do specjalistów,
  - 2.d. monitorowanie sytuacji w rodzinach, w których dochodzi do przemocy,
  - 2.e. zbieranie materiałów dowodowych zgodnie z procedurą Niebieskiej Karty.

2) SYSTEMATYCZNA EDUKACJA ŚRODOWISKA LOKALNEGO.

Zadanie 1: Przygotowanie i udostępnienie materiałów o charakterze informacyjnym i edukacyjnym.

Cel realizacji zadania: Ułatwienie dostępu do podstawowych informacji z zakresu przeciwdziałania przemocy oraz podniesienie poziomu wiedzy mieszkańców gminy.

Realizacja zadania:

- a. gabloty informacyjne w Urzędzie Miejskim, Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej, Komendzie Powiatowej Policji, siedzibie Powiatowej Straży Pożarnej, Miejskim Centrum Kultury oraz Placówkach Opieki Zdrowotnej.
- b. rozpowszechnianie broszurek i ulotek dotyczących zjawiska przemocy
- c. publikowanie w prasie lokalnej informacji o lokalnym systemie pomocy i wsparcia osób uwikłanych w zjawisko przemocy domowej.

Zadanie 2: Promowanie właściwych sposobów rozwiązywania konfliktów oraz radzenia sobie z agresją.

Cel realizacji zadania: Wyrabianie właściwych sposobów rozwiązywania konfliktów oraz,

radzenia sobie z agresją.

Realizacja zadania wobec wybranych grup:

*dzieci i młodzież:

- a.a. prowadzenie zajęć edukacyjno-wychowawczych w szkołach i świetlicach MOPS
- a.b. realizacja szkolnych programów profilaktyki przemocy,
- a.c. wspieranie aktywnych form spędzania czasu wolnego promujących zachowania nieagresywne.

*dorośli

a) konsultacje indywidualne i rodzinne (w czasie trwania pandemii poradnictwo może być realizowane w formie niestacjonarnej – porady telefoniczne, kontakt przez komunikatory Skype, Messenger lub WhatsApp).

Harmonogram celów i zadań w zestawieniu tabelarycznym

Cel szczegółowy nr 1:

Ujednoczenie działań podmiotów zaangażowanych w przeciwdziałanie przemocy w rodzinie

Lp.	Działania	Realizatorzy	Wskaźniki	Termin realizacji
1.	Kierowanie osób doświadczających przemocy i osób stosujących przemoc do specjalistów.	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Zespół Interdyscyplinarny	- ilość osób, które podjęły konsultację lub terapię - ilość osób, które ukończyły Program Korekcyjno - Edukacyjny dla sprawców przemocy w rodzinie; - ilość wniosków skierowanych do Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;	2021 - 2024
2.	Gromadzenie informacji na temat instytucji udzielających pomocy rodzinom w których występuje zjawisko przemocy.	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Zespół Interdyscyplinarny	- ilość przekazanych informacji (BIP Urząd Miejski);	2021- 2024
3.	Wprowadzenie standardów współpracy przedstawicieli różnych grup zawodowych i społecznych pracujących i zajmujących się problematyką przemocy	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Zespół Interdyscyplinarny Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Policja, Oświata, Ochrona Zdrowia	- ilość posiedzeń grup roboczych; - ilość posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego;	2021 - 2024

4.	Diagnozowanie zjawiska przemocy w rodzinie na terenie Gminy Miejskiej Aleksandrów Kujawski	Zespół Interdyscyplinary MOPS	- coroczne sprawozdanie do Burmistrza Miasta Aleksandrowa Kujawskiego z działań Zespołu Interdyscyplinarnego i realizacji Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Miasta Aleksandrowa Kujawskiego	2021 - 2024
----	--	--------------------------------------	--	-------------

Cel szczegółowy nr 2:

Zmiana świadomości środowiska lokalnego i wrażliwości społecznej na temat zjawiska przemocy w rodzinie;

Lp.	Działania	Realizatorzy	Wskaźniki	Termin realizacji
1	Opracowanie i dystrybucja materiałów o charakterze informacyjnym i edukacyjnym (ulotki informator itp.)	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Zespół Interdyscyplinary Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Policja, Oświata, Ochrona Zdrowia	- ilość dystrybuowanych ulotek; - ilość dystrybuowanych plakatów lub innych materiałów	2021 - 2024
2.	Publikowanie na stronie internetowej BIP UM w Aleksandrowie Kujawskim informacji związanych z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Zespół Interdyscyplinary	- ilość zamieszczonych informacji;	2021 - 2024
3.	Zajęcia profilaktyczno-edukacyjne dla dzieci i młodzieży oraz zajęcia dla rodziców i opiekunów dzieci, celem podwyższenia kompetencji opiekuńczo-wychowawczych	Zespół Interdyscyplinary, Oświata	- ilość dzieci i młodzieży biorących udział w zajęciach; - ilość rodziców bądź opiekunów biorących udział w zajęciach; - liczba placówek realizujących zajęcia profilaktyczno-edukacyjne	2021-2024

Cel szczegółowy nr 3:

Zwiększenie bezpieczeństwa i zapewnienie pomocy osobom doświadczającym przemocy;

Lp.	Działania	Realizatorzy	Wskaźniki	Termin realizacji
1.	Podjęcie działań interwencyjnych w środowiskach dotkniętych przemocą w rodzinie.	Policja, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Zespół Interdyscyplinarny, Prokuratura	- ilość interwencji w środowiskach w sytuacjach zagrożenia zdrowia lub życia; - liczba instytucji podejmujących interwencję	2021 - 2024
2.	Udzielenie schronienia dla osób doświadczających przemocy w rodzinie.	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	- liczba osób dotkniętych przemocą w rodzinie korzystających z pomocy w formie schronienia	2021 - 2024
3	Udzielenie pomocy socjalnej, medycznej w sytuacji przemocy w rodzinie.	Policja, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Ochrona Zdrowia	- liczba osób dotkniętych przemocą w rodzinie korzystających z tych form pomocy;	20121- 2024
4.	Wdrażanie procedury „Niebieskie Karty”, realizowanie planu pomocy, monitoring środowisk	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Zespół Interdyscyplinarny Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Policja, Oświata, Ochrona Zdrowia	- liczba procedur „Niebieskie Karty” - liczba powołanych grup roboczych; - liczba wejść w środowiska objęte procedurą „Niebieskie Karty”;	2021 - 2024
5.	Zapewnienie bezpieczeństwa krzywdzonym dzieciom w związku z art. 12a Ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Zespół Interdyscyplinarny Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Policja, Oświata, Ochrona Zdrowia	- liczba dzieci odebranych w związku z art. 12a Ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie;	2021-2024

Cel szczegółowy nr 4:

Podniesienie kompetencji służb zajmujących się zjawiskiem przemocy w rodzinie.

Lp.	Działania	Realizatorzy	Wskaźniki	Termin realizacji
1.	Szkolenia dla kadry pracującej w obszarze przemocy w rodzinie	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Zespół Interdyscyplinary Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Policja, Oświata, Ochrona Zdrowia	- liczba przeszkolonych osób; - liczba szkoleń; - poprawa jakości świadczonych usług;	2021 - 2024
2.	Stworzenie przez instytucje pracujące w obszarze przemocy w rodzinie algorytmów postępowania w sytuacjach zagrażających życiu, zdrowiu osób dorosłych i dzieci doznających przemocy w rodzinie	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Zespół Interdyscyplinary Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Policja, Oświata, Ochrona Zdrowia, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Sąd, Prokuratura	- liczba stworzonych algorytmów postępowania w sytuacji przemocy	2021 - 2024

REALIZACJA PROGRAMU

Realizacja Miejskiego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Miasta Aleksandrowa Kujawskiego na lata 2021 – 2024 to przede wszystkim działalność i praca w zespole interdyscyplinarnym.

ADRESACI PROGRAMU

1. Rodziny i osoby dotknięte zjawiskiem przemocy.
2. Rodziny i osoby zagrożone zjawiskiem przemocy.
3. Przedstawiciele instytucji i służb pracujący z osobami i rodzinami zagrożonymi bądź dotkniętymi przemocą m.in. pracownicy socjalni, policjanci, nauczyciele i pedagodzy szkolni, pracownicy służby zdrowia, pracownicy świetlic MOPS, członkowie Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

REALIZATORZY PROGRAMU

1. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej,
2. Zespół Interdyscyplinarny do spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie,
3. Komenda Powiatowa Policji,
4. Powiatowa Straż Pożarna,
5. Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
6. Przychodnie Rodzinne, placówki służby zdrowia,
7. Placówki oświaty – szkoły, przedszkola
8. Inne instytucje, organizacje, stowarzyszenia i osoby fizyczne.

PROGNOZOWANE EFEKTY

1. Zwiększenie dostępności pomocy dla ofiar przemocy.
2. Spadek liczby przypadków przemocy w rodzinie, w tym spadek liczby rodzin, w których podejmowano interwencje wielokrotnie.
3. Pogłębienie wiedzy społeczności lokalnej na temat zjawiska przemocy domowej – stała edukacja.

ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

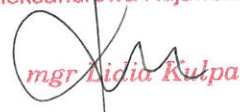
Źródłem finansowania zadań zawartych w Miejskim Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Miasta Aleksandrowa Kujawskiego na lata 2021 – 2024 są środki własne Gminy, w tym wpływy z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

MONITORING i EWALUACJA

Monitorowanie Programu odbywać się będzie w oparciu o sprawozdawczość, która będzie dotyczyć danych uzyskanych na koniec każdego roku z realizacji Programu i działań Zespołu Interdyscyplinarnego. Roczne sprawozdanie będzie przedstawione Burmistrzowi Miasta Aleksandrów Kujawski oraz Radzie Miejskiej – przez Kierownika Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej. Ewaluację Programu prowadzić będzie Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Aleksandrowie Kujawskim przy współpracy ze wszystkimi instytucjami realizującymi Program.

Sporządził : Anna Urbańska
Kierownik MOPS
w Aleksandrowie Kujawskim

Przewodnicząca Rady Miejskiej
Aleksandrowa Kujawskiego

mgr Lidia Kulpa

UZASADNIENIE

Art. 6 ust. 1 i 2 Ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie stanowi, że zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie realizowane są przez organy administracji rządowej i jednostki samorządu terytorialnego. Do zadań własnych Gminy należy:

- opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie,
- prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie,
- zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia,
- tworzenie zespołów interdyscyplinarnych.

Realizacja powyższych zadań prowadzona jest w postaci Miejskiego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Miasta Aleksandrowa Kujawskiego na lata 2021 – 2024 w związku z powyższym konieczne jest podjęcie uchwały w wersji przedstawionej Wysokiej Radzie.

W związku z powyższym przesyłam w załączeniu Miejski Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy Miasta Aleksandrowa Kujawskiego na lata 2021 – 2024 wraz z projektem uchwały i stosownym uzasadnieniem.

